

WOLVEN IN HET GENTSE. 1585-1615

Filips II van Spanje, *zyne conycklyke Majesteit onsen gheduchten heere* (†1598), zoals dat in de stadsrekeningen vaak heet, had in het Gentse op wolvenjacht kunnen gaan evenals zijn opvolgster alhier, zijn dochter aartshertogin Isabella.

In de dertig jaar tussen 1585 en 1615 immers wordt in de jaarregisters van de stadsrekeningen (reeks 400) vijftien maal gewag gemaakt van *gratuiteyten* die door de schepenen *toegheleyt en/of ghejont'* worden aan diegenen die een wolf kon vangen of doden.

- Die *gratuiteyten* worden uitgedrukt in de rekenmunt d.i. in ponden, schellingen en groten Vlaams. Voor het leesgemak heb ik ze herleid in de courante munt, d. i. in guldens en stuivers, de klinkende munt waarin ze uitbetaald werden.

Aangezien toen de betalingsordonnanties niet met hun datum in het jaarregister opgenomen werden zijn die gebeurtenissen dus alleen in het boekjaar te situeren dat liep van 10 mei van het ene jaar tot 10 mei van het daarop volgende.

* In het boekjaar 1585-1586 waren er drie (Reg(ister) 95, f° 409v, 410 en 411v):

- *Betaelt an Joost Steel, Laurens & Jacob Snouc van Zelzate 1 1/2 gulden voor dat zy ier ghebrocht hebben eenen wulf ende danof aen schepenen ghepresenteert het hoofd.*

- *Betaelt Jan van Thienen van (Sinte Kruis) Wyckele 1 1/2 gulden van doot gheschoten ende alhier ghebrocht thebben thooft van eenen wulf regard nemende up t'groot debvoir by hem daertoe ghedaen.*

- *Betaelt hans de hont landsman, eveneens van Wynckele, dezelfde som van dat hy ter doot gebrocht heeft eenen wulf ende danof de schepenen ghepresenteert het hoofd.*

* In het boekjaar 1586-1587 (Reg. 96, f° 408v, 409, 412v, 415, 396v) worden er vijf vermeld waarvan vier zo goed als zeker in Melle:

- *Betaelt Anthleunis van der vurste met zyne consorten lanslieden van melle 1 1/2 guldens ter causen van de diligentie ende debvoire int attraperen ende vanghen van eenen wulf die zij levend ghebrocht hebben int collegie up 9*

january lestleden.

- *Betaelt an Antheunis van der vurst ende hans hanssins lantslieden 1 1/2 guldens ter causen van dat zy up 29 van lauwe (januari) lestleden verschalct ende ter doot ghebrocht hebben zekeren wulf ende s'anderendaeghs ghebrocht binnen deser stede ten anziene van elcken.*

- *Betaelt Antheunis van der vurst ende hans janssins (dezelfde als hierboven?) 1 1/2 guldens ter causen vant attrapperen... van eenen wulf binnen deser stede ghebrocht ten toghe up 3 maerte lestleden.*

- *Betaelt zeker lantslieden van melle 1 1/2 guldens van dat zy ghevanghen ende binnen deser stede ghebrocht eenen levenden wulf.*

- *Betaelt Godefroict chiers bode van Audenaerde 1 1/2 guldens over dat hij binnen deser stede heeft ghebrocht 2 wulven jonghen.*

* Een boekjaar later, in 1587-1588 (reg. 97) moesten er nog twee aan geloven, en aan hetzelfde tarief van 1 1/2 guldens:

- *Een wulfinne by zeker lantslieden binnen deser stede ghebrocht (f° 496) en een wulf by berthelmeus batcherler ende zynen medegheselle binnen deser stede ghebrocht ten anziene van elcke (f° 497v).*

* In het boekjaar 1589-1590 (reg. 99, f° 360v):

- *Betaelt aen Henderick Ronsse landtman 1 1/2 guldens ter causen dat hy met synne medegesellen ghevanhen heeft eenen levenden wulf ende denselven alhier ghebrocht.*

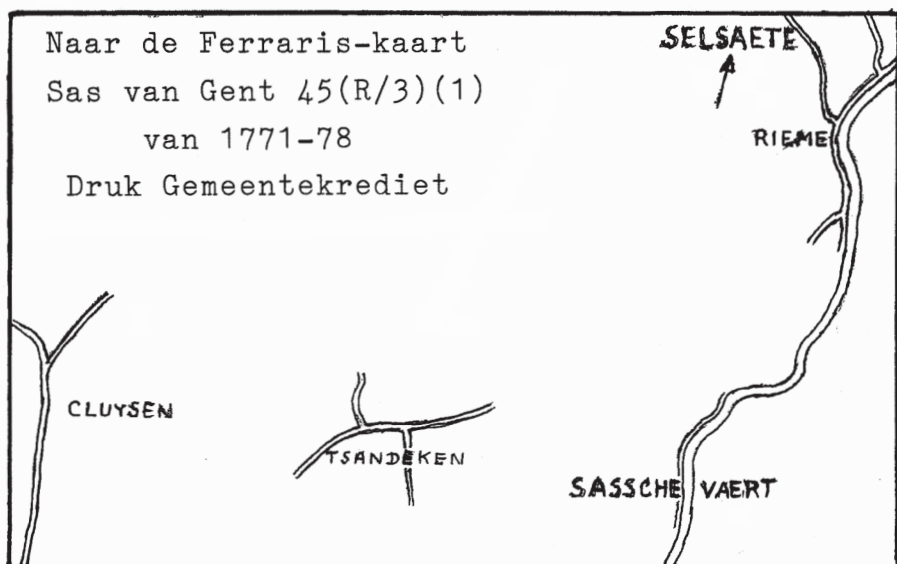
* In het boekjaar 1590-1591 (reg. 100, f° 368v):

- *Van Houcke, lantsman, 3 guldens ter causen dat hij alhier ghebrocht heeft vyf jonghe wolvinnen die naderhant ghedoot zyn gheweest.*

* In het boekjaar 1605-1606 (reg. 115, f° 350v & f° 352) waren er twee:

- *Betaelt aen Philips van der vurst landtman van Melle 1 1/2 guldens voor tvanghen van sekere groote wolvinne bij hem levende int college van de Keure aen de schepenen ghepresenteert.*

- *Betaelt aen denselven voor tvanghen van eenen wulf die hij an schepenen levende int college ghetocht heeft, ook 1 1/2 guldens.*

Tien jaar later in het boekjaar 1614-1615 (ref. 124, f° 297v) worden 12 guldens vermeld toegekend aan vier inwonende poorters met name Servaes Plougier, Lieven Van der Saffele, Gillis Van der Linden en Jacques Van Beversluus *ter causen dat sy vuytghegaen synde omme wilt voghele te schie-tene langs de nieuwe vaert tusschen Santvoorde ende riene, up den Gentschen traghele* (jaagpad) *ghevonden ende geschoten hebben eene wolvinne wesende eene aude groote schadelicke beeste.*

Iedere jager streek dus 3 guldens op, het dubbele van 10 jaar voordien. *Riene* is ongetwijfeld Rieme en met *Santvoorde* wordt wellicht tsandeken bedoeld, want alleen een gehucht van die naam bestaat in die buurt, zowel op de Ferrariskaart (van 1771-1778) als op de huidige geografische kaarten². Misschien zijn dat wel de laatste wolven die het Gentse rijk geweest is.

Noot

- (1) Omwille van de wijdlopigheid in die zinnen van de steeds weerkerende gratuuteyten toegeheleyt of/en ghejont aen laat ik die overal achterwege.
- (2) Met dank aan de hr. W. Van Roy van het geografisch instituut U.G.

E. Ossieur